

Asia: Valtioneuvoston asetus maatalouden rakennetuesta ja Valtioneuvoston asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annettun... (VN/5423/2020)

Maa- ja metsätalousministeriö  
kirjaamo.mmm@gov.fi

## Lausunto

### 1 Johdanto

Valtioneuvoston asetus maatalouden rakennetuesta kytkeytyy Euroopan unionin maatalouspolitiikan uudistukseen vuosiksi 2023-2027. Ehdotettu asetus on uusi asetus, jolla kumotaan nykyinen perusasetus, vaikka perusasetuksen sisältöön verrattuna ei kuitenkaan tule kovinkaan paljon muutoksia. Ehdotetulla asetuksella säädetään rakennetukilakia tarkemmin nuoren viljelijän aloitustuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä aloitus- ja investointituessa noudatettavista ehdoista ja menettelyistä.

Luonnonvarakeskus kiittää mahdollisuudesta ottaa kantaa uuteen esitettävään asetukseen maatalouden rakennetuesta.

### 2 Lausunto

Haluamme nostaa esiin seuraavat kohdat asetusesityksestä:

#### 9 § Yrittäjätulon vähimmäismäärä

Yrittäjätulon vähimmäismäärän asettaminen on perusteltua ja vähimmäismäärät ovat suuruusluokaltaan realistiset. Kaksiportaisuus tuo järjestelmään joustoa pienten tilojen osalta ja toisaalta kannustaa kehittämään toimintaa korkeamman portaan saavuttamiseksi. Ehdotuksen mukaan tuen myöntämisen ehtona olevassa kannattavuuden edellytyksien arvioinnissa ei enää aseteta maatalouden yrittäjätulolle enimmäismäärää (nykyään 400 000 euroa). Nykyinen EU-lainsäädäntö ei edellytä enimmäismäärän asettamista eikä sitä muutoinkaan katsota tarkoituksenmukaiseksi. Muutos mahdollistaa tuen hyödyntämisen entistä useammalle yrittäjälle eikä aseta tiloja eriarvoiseen asemaan.

#### 15 § Aloitustuen määrä

Ehdotetussa pykälässä säädetään aloitustuen määrästä, joka on tasoltaan hieman aiempaa tasoa korkeampi. Korotus voidaan nähdä perusteltuna esimerkiksi yleisen kustannustason nousun huomioimiseksi, kiristyneen maatalouden rahoitusaseman lievittämiseksi ja toteutuvien sukupolvenvaihdosten riittävän määrän varmistamiseksi. Ehdotuksen mukaan voitaisiin myöntää ns. korkeampaa (yhteensä enintään 80 000 eur) ja alemmaa aloitustukea (yhteensä enintään 30 000 eur) riippuen yrityksen koosta (25 000 eur yrittäjätulo ja 15 000 eur yrittäjätulo). Tuki myönnetään nykyiseen tapaan aloitustukena ja korkotuen ja varainsiirtoverovapauden enimmäismääränä. Kahden tukitason tavoitteena olisi mahdollistaa aloitustuki myös pienemmille tiloille. Kaksiportaisuus on perusteltua erilaisten tilojen tukemisen mahdollistamiseksi, mutta kuitenkin elinkeinotoiminnaksi riittävään yrittäjätuloon kannustaen. On myös huomattavaa että korkotuen merkitys on jälleen korostunut, korkotason käännyttyä nousuun useiden vuosien alhaisen tason jälkeen.

26.1.2023

3545/00 04 05/2022

16 § Aloitustukeen liittyvä korkotukilaina  
Ehdotuksen mukaan korkotukilainaa maatalan tai maatalousirtaimiston hankintaan voitaisiin myöntää yhteensä enintään 250 000 euroa niin sanottua korkeampaa aloitustukea myönnettäessä, ja enintään 170 000 euroa niin sanottua alemmaa aloitustukea myönnettäessä. Euromääriä ehdotetaan siis korotettavaksi nykyisistä 230 000 ja 150 000 eurosta kustannusten kohoamisen johdosta. Muutos on perusteltu.

### 3 Lausunnon tiivistelmä

Ehdotettu asetus maatalouden rakennetuesta on hyvin pitkälti samansisältöinen kuin kumottava asetus samasta asiasta. Uuden rahoituskauden alkamisen ja säädösteknisen selvyuden vuoksi lainvalmistelija on kuitenkin katsonut tarkoituksenmukaisemmaksi säätää kokonaan uusi asetus kuin vain muuttaa nykyistä perusasetusta. Tätä voidaan pitää perusteltuna valintana, jotta asia saadaan hoidettua sujuvasti eteenpäin.

Jani Lehto

Johtaja, biotalous ja ympäristö

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 26.01.2023 klo 14:57:10.

Lausunnon valmistelija(t):  
Olli Niskanen  
Minna Väre, Timo Karhula

Liitteet:

Tiedoksi: